

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาวิจัยการประเมินความเสี่ยงของการปนเปื้อนของสารเคมีในน้ำได้ดินบริเวณ ต.คลองคง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา มีระยะเวลาการดำเนินงาน 10 เดือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเสี่ยงและการแพร่กระจายของสารปนเปื้อนในพื้นที่ทั้งสารและพื้นที่ข้างเคียง และเสนอแนวทางการป้องกันและแผนการจัดการสารปนเปื้อนในน้ำได้ดิน ทั้งนี้จะนับรวมการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย การศึกษาสภาพธารน้ำทิวทယา สภาพดักแด้กิจกรรมและอุทกธรณ์ทิวทယา การตรวจสอบสารปนเปื้อนในน้ำได้ดิน เพื่อประมาณพื้นที่สารปนเปื้อน รวมทั้งการสร้างแบบจำลองการไหลของน้ำได้ดินและการแพร่กระจายของสารปนเปื้อนในน้ำได้ดิน โดยสรุปพบว่า การตรวจสอบลักษณะการวางตัวของชั้นหิน และศึกษารอยแตกของหินในพื้นที่ด้วยเทคนิคทางธรณีฟิสิกส์ โดยการสำรวจวัดค่าความต้านทานไฟฟ้าจำเพาะ การหยิ่งธรณีฟิสิกส์ลุมเจ้าด้วยวิธี television log จากป่าสังเกตการณ์ที่ทำการเจาะจำนวน 12 บ่อ พบรอยแตกในแนวอนมากกว่ารอยแตกในแนวตั้ง ปริมาณรอยแตกหรือซ่องร่อง (porosity) ของหินสามารถประเมินจากภาพ television log ได้ประมาณร้อยละ 10-45 โดยรอยแตกของหินปูนในแนวอนมีหลายขนาด หล่ายรยะดับความลึก รอยแตกของหินมีทิศทางการวางตัวหลัก 2 แนว คือ แนวตะวันออกเฉียงใต้-ตะวันตกเฉียงเหนือ และแนวตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในแนว 26 องศา จากการตรวจหาสารปนเปื้อนในน้ำได้ดิน จำนวน 2 ครั้ง ในเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนมิถุนายน 2550 พบรากฐานการปนเปื้อนของสารอินทรีย์ระเหยในน้ำได้ดินในพื้นที่ทั้งสารปนเปื้อนและพื้นที่ข้างเคียงเกินระดับมาตรฐานจำนวน 7 ชนิด ได้แก่ TCE, PCE, Benzene, และ cis-DCE เป็นต้น จากข้อมูลการปนเปื้อนนี้สามารถสร้าง Iso-Concentration ของสารปนเปื้อนในชั้นน้ำ พบว่า ขอบเขตการปนเปื้อนของชั้นน้ำได้ดินด้วยสาร TCE มีราย�性ของเบตอกอกไปกว่างชั้นจากเดิมที่เคยครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 255,000 ตร.ม. ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2550 และขยายพื้นที่ปนเปื้อนเป็น 300,000 ตร.ม. ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2550 จากการประเมินความเสี่ยงขึ้นเกิดจากสารปนเปื้อนในพื้นที่โดยการประเมินผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงเศรษฐศาสตร์ (economic impacts) จากสารปนเปื้อนในน้ำได้ดิน 4 ประการได้แก่ การสูญเสียรายได้ของประชาชนเนื่องจากเจ็บป่วยทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ การลดลงของที่ดินทำกินเนื่องจากการปนเปื้อน การสูญเสียรายได้จากการจำหน่ายน้ำบาดาล และค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการบำบัดพื้นฟูแหล่งน้ำบาดาล ภายในระยะเวลา 50 ปี พบร่วมูลค่าปัจจุบันสุทธิของผลกระทบจากการปนเปื้อนทั้ง 4 ประการ รวมเป็นมูลค่าเสียหายทั้งสิ้น 973,824,925 บาท ขั้นตอนต่อมา คือ การตอบสนองต่อความเสี่ยง คณิตศาสตร์ที่ปรึกษาได้พัฒนาทางเลือกที่เป็นไปได้ในการตอบสนองความเสี่ยงของการปนเปื้อนของสารเคมีในน้ำได้ดิน ซึ่งในที่นี้มีทั้งสิ้น 3 แนวทาง ได้แก่ การไม่ลงมือใดๆ (no action) การบำบัดสารปนเปื้อนภายใน 5 ปี (Fast track) และการบำบัดสารปนเปื้อนภายใน 10 ปี (regular track) ผลการวิเคราะห์พบว่า แนวทางการบำบัดสารปนเปื้อนภายในเวลา 10 ปี จะสามารถลดความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในน้ำได้ดินได้มากกว่าแนวทางเลือกอื่นและมีต้นทุนต่ำกว่า อย่างไรก็ได้ ผู้ทำการตัดสินใจจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์ประกอบการตัดสินใจ ด้วย อาทิ เช่น นโยบายของหน่วยงาน เป็นต้น

Abstract

The Risk Assessment of Groundwater Contamination from Hazardous Wastes at Tambon Klang Dong, Amphoe Pak Chong, Nakhon Ratchasima was executed for 10 months. The project objectives focused on risk assessment, extension of groundwater contamination and plans to protect and remediate the groundwater contamination. The project processed with data collection and analysis comprised of geological, hydrological and hydrogeological study, groundwater contamination investigation estimating contaminant area as well as groundwater flow and contaminant transport modeling. Geophysical analysis using resistivity measurement and borehole geophysics via caliper and television logging in the 12 newly-installed monitoring wells investigating alignment of fracture and fracture distribution discovered that the limestone possessed more horizontal fractures compared with vertical ones. The rock porosity was also estimated from the television log to be 10-45%. The horizontal fracture varying in size and depth was composed with 2 major fracture directions, Southeastern-Northwestern and Northeastern-Southwestern, with an averaged direction at 26° . The results of 2 groundwater quality analyses, in February and June 2007, indicated that groundwater samples collected within the waste disposal site and vicinity were contaminated with 7 VOCs (e.g. TCE, PCE, Benzene, and cis-DCE). The generated iso-concentration contour maps of the contaminants in groundwater revealed that the TCE contaminated area extended from 255,000 sq.m. in Feb. 2007 to 300,000 sq.m. in Jun. 2007. Risk analysis on economic impacts considers the monetary value of damages resulting from four main risk impacts, i.e. Income loss of people due to health problems, loss due to uncultivable lands, income loss of water supply business and cost due to groundwater resources remediation. The net present value due to the four impact factors of year 50 were totally 973,824,925 bah. Subsequently, risk response for groundwater contamination was developed into 3 alternatives, (1) no action, (2) five-year remediation plan (fast track), and (3) ten-year remediation plan (regular track). Considering benefit to cost ratios and reduction of groundwater contamination risk, alternative (3) are economically favorable and the remediation is efficiency. The final decision on the risk response alternative however should take into account other factors such as degree of emergency and the country's environmental policy etc.